

LÓSKA LAJOS

A *Látszat csal* a címe a Block csoport március elejétől április közepéig a Budapest Galéria Lajos utcai épületében megtekinthető kiállításának. E talányos címet *Nagy Árpád Pika* egyik festményéről kölcsönözték, amelyen a világoskék háttérben elhelyezett vörös kanapé mögött egy csupasz férfi áll, a heverőn pedig ruhátlan nő ül, mégpedig úgy, hogy az őle, akár az újságfotókon, egy körrel diszkrétan ki van takarva. Minden jel arra mutat, nem (csak) a szexről van itt szó, hanem valami másról. De akkor miről, kérdezzük tamáskodva? Pedig egyértelmű. A társadalmunkat jellemző, sok galibát okozó gyakori félreértésekről. Summa summarum, a higgadt gondolkodás hiányára utal a tárlat címe.

A Lajos utcai kiállító barokk épületének kis tereit-termeit sok alkotó nem szereti különösebben, mivel, mint mondják, szétdarabolja az egységes kollektívot. Viszont csoportos bemutató esetén ideális, mert minden résztvevő külön teret kaphat, rendezhet be magának. A Block esetében is ez történt. Érdekes mellesleg azt is tudnunk, hogy a formáció tagjai, ha nem is túl gyakran,

Túl a látszaton

A Block csoport és barátai

Budapest Galéria, 2017. III. 7. – IV. 16.

de visszatérő vendégek a Lajos utcában. Korábban, pontosan 2010-ben a német Fluss csoporttal közösen szerepeltek ugyanitt. E tradíciót folytatva most olyan osztrák művészekkel állítanak ki, akikkel néhány évvel ezelőtt közösen mutatkoztak be Bécsben.

A kapun belépve azonnal elkezdhetjük a nézelődést a földszinten. Az első teremben a mindenekeelőtt animációs és kísérleti filmmel foglalkozó *Hubert Sielecki* művei fogadnak bennünket. A műegyüttes egyik főszereplője a kis asztalkára helyezett, nyitott fehér füzetre könyvlapozást vetítő projektor (*Párbeszédkönyv*, 2014). Az installáció mellett egy monitoron a művész filmjei pörögnek, végezetül a kollektívot négy, kezeket ábrázoló színes fotó zárja. Sielecki a tárlaton szereplő azon kevesek egyike, akinek a következő teremben, *Uta Heinecke* festményeinek társaságában is vannak különböző karaktereket felvonultató ceruzarajzai (*Nevetők*, 1–9, 2017).

A MAMŰ-kiállításokon is gyakran jelen levő Uta Heinecke a néhány évvel korábban készült, oldottan festett falusi történetei után (*Alpesi tehén*, 2009–2011; *Halak és málnafogyi*, 2013), némiképpen moralizáló, nagyméretű, a new wave-et megidéző, expresszív, olajfestményekkel mutatkozik be (*Szomorú vagyok /Günther*, 2016).

Enteriőr **HUBERT SIELECKI**
munkáival

SEBESTYÉN ZOLTÁN:
Önarckép, 2013,
fotó, videó, 101x152x16 cm

A következő teremben Nagy Árpád Pika három képe foglal helyet a falakon. Pika korábbi, tompább színvilága után legújabb periódusában igen színes, némileg groteszk, szimbolikus-erotikus utalásokkal teli, figurális vásznakat fest. A tárlatnak címet adóról már szóltam, a másik kettő pedig mindennapi történeteket mesél el. A *Háromszög* (2016) című két asszony és egy férfi szerelmi háromszögét állítja elé, míg a *Jakuzzi* (2016) dézsában ülő női és férfi figurája egy napjainkban divatos szórakozást jelenít meg gunyorosan. A festmények után Josef Danner nagy méretű, kollázs jellegű, írásos, betűket, szavakat és figurákat egyaránt tartalmazó plakátszerű munkáit nézhetjük meg. Közülük a leglátványosabb a koncentrikusan körbefutó vörös betűk között egy fekete szemüveges stilizált fej megjelenítő *Elnézést kérünk* (2011) című. A földszinti teremsort Palkó Tibor és Sebestyén Zoltán minitárlatai zárják. Indulása idején formabontó és nagy figyelmet keltő paplanképei után Palkó visszatért a visszafogott, zöldes, drappos, fekete koloritú, klasszikus technikájú, talányos, szimbolikus női és férfi figurákhoz, portrékhoz. Ezek közül mutat be most négy darabot (*A játék vidám birodalma*, 2016). Sebestyén Zoltán csillogó, világító, LED-világította dobozképei közül kiemelkedik egy más karakterű, nem túl friss, de izgalmas és nagyon rejtélyes, enteriőrben elhelyezett portré. A mű tele van különböző tárgyakkal, tükröződésekkel, és van rajta egy, a kompozícióba applikált kis monitor is, melyen föltűnik a művész, kezében az elmúlásra utaló koponyával (*Önarckép*, 2013).

Az emeleten, az első helyiségben Maria Temnitschka kiürült, lepusztult ipari épületbelsőket elének táró, szűk-szavú dokumentatív rajzai és festményei fogadnak,

ellenpontképp pedig Gerlinde Thuma szubjektív-nonfiguratív, sárga, fekete gomolygó színfelhői következnek (*Tér: Sárga 1*, 2016). Külön figyelmet érdemelnek a csoport legfiatalabb tagjának, Taskovics Évának a light boxai. Ha az emlékezetem nem csal, nagyobb kiállításon 2010-ben ugyanitt szerepelt először a Block-tagokkal közösen, abban az időben még festményekkel. A *Babonadobozok*-sorozat (2016) egyes tagjai különböző történeteket mesélnek el mini képernyőiken, mellettük a filmek egy-egy motívuma látható apró festményeken. A *Kiber édenen* (2016) dobozképernyőjén a kozmosz, a világmindenség villódzik és örvénylik, miközben tücsökciripelés hallatszik. A felső részt Nayg István munkái zárják. Nayg pályája elején Malevics fekete négyzetét idéző monokróm fekete, formázott vászon kompozíciókat készített, majd képinstallációk következtek, továbbá különböző tükörobjektok, végezetül a személyiséget eltakaró maszkok. A dobozok és a maszkos munkák közül egy-egy jellemző darab a jelen kiállításon is szerepel (*Skizoid*, 2009). Az utóbbi években viszont stílust váltott, elkezdett gesztus jellegű képeket festeni. A tépett fekete formákat felvonultató, lilás rózsaszín, nagy méretű *K. B. emlékére* (2017) a művész ezen újabb periódusának kifejező alkotása.

Az 1990-ben alakult csoport tagjainak mindegyikét szinte indulásuk óta ismerem. Bevallhatom tehát,

NAYG ISTVÁN:
K. B. emlékére, 2017,
akril, vászon, 220x140 cm

foto: Berényi Zsuzsa

MARIA TEMNITSCHKA:

Az időben elveszve, 16, 17, 18,
2011

hogy némi hiányérzet fogott el a jelenlegi érdekes és változatos anyag megtekintését követően. Nekem ugyanis hiányoznak a nagy, látványos, 1990 és a 2000 között épített térberendezésekhez hasonló munkák. Ez az évtized, amikor a festői-emocionális irányzatokkal szemben az intellektuális antiesztétikus kifejezőmódok erősödtek meg a magyar művészetben, az installáció kora volt. Ebben az időszakban minden magára valamit adó művész térberendezéseket csinált Samu Gézától Bukta Imrén és Kicsiny Balázson át Deli Ágnesig, Németh Ilonáig. A Block-tagok is ekkor építették főleg leselejtezett, talált tárgyakból stílusosan a dadára vagy az arte poverára visszavezethető installációikat. Közülük szeretnék néhányat megemlíteni. Az első jelentős projektjük a jászberényi Alkotárs Galériában bemutatott, *Még mindig kívül* című térberendezés volt. A békéscsabai I. Kelet-Európai Kultúrbörzén

felépített *Fönt lent – Lent fönt* (1992) című munkájukon a földön rekonstruálták a szerelőcsarnok tetőszerkezetének tükörképét. 1994-ben a Palme Ház kiállítóterét farönkökkel bélelték ki, a *Natura morta* (2001) pedig nem volt más, mint egy sötét terem plafonjára felfüggesztett, drótból formált asztalsziluet, alatta a földön egy vízzel teli kis medencével, amely együtttest egy forgó, pulzáló fényforrás világított meg.

Köztudott, hogy az ezredforduló után ismét megerősödött az új figurális festészet. Ezt követően a Block csoport tagjai is abbahagyták a kollektív munkálkodást, és az egyéni kifejezőmódokat választották – festéssel, objektvek, világító dobozok és videoinstallációk készítésével kezdtek el foglalkozni, az artisztikus látásmódot továbbra is kerülve. Jelenleg tehát itt tart a társaság, mindenki a saját elképzeléseit igyekszik megvalósítani jó színvonalon, mint ahogy ezt A látszat csal című tárlat is bizonyítja.

Részlet a kiállításról

UTA HEINECKE festményeivel

foto: Berényi Zsuzsa